

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

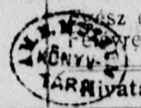
XI. évfolyam.

FIUME, szombat 1914. június 27.

140. szám.

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3, I. em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt) 400.

Felolvasó szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy évre . . . . . 24 kor. | Negyedévre . . . . . 6 kor.
Egy hónapra . . . . . 12 kor. | Egy óra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábes petit sorja 60 fillér

A hajóstársaságok szerződése

IV. A MAGYAR KELETI

— 1914. évi XXIV. törvények. —

(Szenteltetett 1914. április 27-én.)

Általánosságban és olyankor, ha különösen terhelő körülmények nem forognak fenn, a kereskedelemügyi m. kir. miniszter a következő bírságokat fogja alkalmazni:

a) a járatok kiviteli részének elhagyásáért esetenként 3000 koronáig;

b) a járatok behozatali részének elhagyásáért esetenként 1500 koronáig;

c) a járatok rendes teljesítésére előírt gőzösöknél kevésbé megfelelő gőzösök indokolatlan alkalmazásáért esetenként 1000 koronáig;

d) a járatok rendes menetrendszerű jellegének megváltoztatásáért vagy a menetrendbe fel nem vett kikötők indokolatlan érintéséért, nemkülönben a jóváhagyott menetrendek szerint kötelezőleg érintendő kikötők indokolatlan mellőzéseért avagy a kikötőterületek sorrendjének önhatalmu változtatásáért esetenként 500 koronáig;

e) a Galacból (Konstanzából) való indulásoknál (öt órás bírságmentes időtartamon felül), a Galacba (Konstanzába) való visszaérkezéseknél (tiz órás bírságmentes időtartamon felül), nemkülönben a Galacból (Konstanzából) a menetrendszerű időnél korábban történő indulásokért óránként 50 koronáig;

f) a kereskedelemügyi m. kir. miniszter által jóváhagyott díjszabások be nem tartásáért vagy szabályellenes menetdíjak, illetve fuvardíjak alkalmazásáért esetenként 1000 koronáig;

g) a társaság által az utas- és áruforgalomban elkövetett szabálytalanságokért esetenként 300 koronáig;

h) a szerződéssel szemben fölmerülő bármely egyéb mulasztásért vagy szabálytalanságért esetenként 1000 koronáig.

A bírságok kivétele előtt a társaság igazolásának záros határidő alatt való előterjesztésére fel fog szólíttatni. Annak elbírálása, hogy a társaság által felhozott igazolások elfogadhatónak tekinthetők-e, a

kereskedelemügyi m. kir. miniszter szabad elhatározásának tartatik fenn.

21. §.

A társasággal fiume—ausztráliai hajójáratok fentartása iránt egyidejűleg kötött szerződésnek jelen szerződésben nem érintett határozmányai, ideértve azokat is, a melyek a díjszabásokról és a postaszolgáltatásról szólnak, a jelen szerződés tárgyát képező teljesítményekre minden alkalmazható vonatkozásban megfelelően kiterjednek.

Az imént idézett szerződésnek a hazai mintaküldemények és a hazai kiviteli rakományok kedvezményes szállításáról szóló 27. §-a a jelen szerződés tárgyát képező szolgálatra azzal a különbséggel nyer alkalmazást, hogy a kedvezményes közvetítés tárgyát képező mintaküldemények hajónként 20 sulytonna, illetve 20 köbméter helyett 10 sulytonnaig, illetve 10 köbméterig, a hazai termékekből és iparcikkekből álló egyéb rakományok pedig hajónként 50 sulytonna, illetve 50 köbméter helyett 25 sulytonnaig, illetve 25 köbméterig vállalandók el az idézett szerződés 27. §-a szerint történő szállításra.

22. §.

A jelen szerződésből folyó helyeg- és illetékköltségeket a társaság viseli.

23. §.

Jelen szerződés, melynek szövege az 1914. évi XXIV. törvényekkel állapított meg, a társaságra nézve alapszabályszerű aláírása napjától, az államra nézve pedig azon naptól kezdve válik jogérvényessé, a melyen azt a kereskedelemügyi m. kir. miniszter aláírta.

—o—

A TENGERPART KISAJÁTÍTÁSA.

— 1914. évi XXV. törvények. —

az 1881:XXI. törvények módosításáról és kiegészítéséről a tengerparti területek kisajátítása végett.

Szenteltetést nyert 1914. évi április hó 27-én.

1. §.

Ha tengerészeti célokra, melyek az 1868:XXX. törvények értelmében a magyar szent korona országai közös törvényhozásának és kormányzatának hatáskörébe tartoznak, magántulajdonban álló földterületet tengerparttá, tehát közvagyonná kell minősíteni, a kereskedelemügyi miniszter tárcájának terhére az 1881:XXI. törvények szerinti kisajátításnak van helye.

Akisajátítás alá vont földterületért, ha tulajdonosa azt, a tengerparttá minősítendő területből tiz éven belül foglalás útján szerezte, nem jár kártalanítás. A beruházások értékét azonban ebben az esetben is meg kell téríteni. Az ezzel meg nem elégedő fél teljes kártalanításra irányuló igényeivel rendes bírói utra léphet.

2. §.

A kereskedelemügyi miniszter felhatalmaztatik, hogy tengerparttá minősített területeken (1. §.) a jelen törvény hatályba léptéig szerzett jogok megállapítása végett az igazságügyminiszterrel, Horvát-Szlavon országokban pedig a bánnal egyetértve hirdetményi eljárást léptessen életbe és az ily tengerparti területeken engedély nélkül szerzett jogoknak esetleg kártalanítás el-tenében szükséges megszüntetésére vonatkozó eljárást rendelettel szabályozza.

3. §.

A jelen törvény a magyar szent korona országainak egész területére kiterjed és azt a kereskedelemügyi miniszter és az igazságügyminiszter, Horvát-Szlavonországokban pedig a kereskedelemügyi miniszter és az ottani önkormányzat körében a bán hajtja végre.

Ferenc József s. k. Gr. Tisza István s. k.
(P. H.)

Elkobozott polgári jogok.

—o—

A városi tanács törvénytelen eljárása, melylyel a vasutasokat — még olyanokat is, akik évtizede választók — derűre borúra törölt a községi választói listából, vegyes érzelmeket keltett a polgárság körében. Voltak, akik megdöbbenek a törvény ilyen cinikus felrugásán, de a többség mosolyogva vette tudomásul ezt az újabb rugkapalódást. Végre is, mindnyájan tudjuk, hogy a városi tanács együtt és külön-külön gyenge báb, melyet kényre-kezdre ide-oda rángat a nagy, a főkomédiás. Hogy ezt már hányadszor állapítja meg A Tengerpart, hirtelenében nem tudjuk, de állítani merjük, hogy ez a csuf játék minden esztendőben ismétlődni fog. Mert — gondolja a dicső magisztrátus — mi történhetik? Legfeljebb nem lesz igaza. Mboh, ez legyen a legnagyobb baj. Eddig sem volt soha igaza, mégis jól érzi magát. A rendreutasításokat pedig megszokta már, mint a rossz ló a verést. Ki várja ettől a tanácstól, hogy akár a törvény tisztelete, akár az erkölcsi érzeke felülkerekedjen? Igen, ha az ilyen fenegyerekeskedésnek büntetőjogi szankciója lenne, vagy ha csak fegyelmi eljárást volna maga után, akkor valószínűleg leszaladna a hősi bátorság a rokant lábakba, de így? Gunyka-caj között mankóval járják a kánkánt és

Abbazia Pension Hermitage
(Telef. 142.)

SÜDSTRAND, a Quitta-fürdő fölött.

— Legszebb fekvésű előkelő otthon! —

(Tiszteknak és orvosoknak kedvezmény.)

:: Kivánatra prospektus küldtük. ::

GRAND CAFE' BORSA

FIUME, Baccich palota

Ma és minden este

BONYHADI JÓNÁS LACZI

hangversenyez.

sunyin mosolyognak, mikor a felsőbb fórum a homlokukra süti a Káin-bélyeget.

A nagyon tiszteletreméltó tanács és a sötét háttérben lődörgő értelmi szerzők körán nevetnek. Csúnyán fel fognak sülni az a törvénytelen teoriájukkal, hogy a **vasutas nem köztisztviselő**. Végre is, meglevő tételes törvényt kiforgatni nem lehet. Ezt majd ismételtén meg fogja magyarázni a közigazgatási bíróság, ahova az ügy kétségtelenül felkerül. A jogaiktól erőszakosan megfosztott vasutasok — mint értesülünk — **valamennyien** megfélembzték a törvénytelen határozatot és amennyiben a

delegáció sem térne észre, felviszik a közigazgatási bíróságra.

Ismételjük, bennünket nem lep meg a dolog. Hiszen ez évenként ismétlődik. Csak azon a mérhetetlen korlátoltságon csodálkozunk, ami a fiemei szerencsétlen városházát uralja. Azt nem tudjuk ugyanis, hogy mit akarnak az ilyen rövidlátó politikával elérni? Felborítani szándékoznak a nehezen helyre állott békét? Hiszen nekünk úgy is jó, mert könnyen megkaphatják ismét, a mit keresnek. Akkor aztán kezdek a zokogást előlrol. De már akkor késő lesz...

—o—

A bombamerénylet.

Bellelli a törvénytörés előtt.

Egy évi börtön és kitiltás.

A kir. törvénytörés büntető tanácsa ma reggel 9 órakor kezdte tárgyalni Bellelli Arduino bűnügyét, aki f. évi március 2-án éjjel 11 órakor bombát dobott a kormányzó palota kertjébe. Az ügynek fázisai ismeretesek. A robbanás izgalmái még el sem csillapultak, mikor jött a másik nagy bomba, Gigante Richárd hírhedt vádjá, hogy a merényletet a határrendőrség szervezte. Ezt természetesen megcáfolta a lefolytatott nyomozás, mely a következőket derítette ki:

Március 2-án este 11 órakor a via Buonarrotiról a kormányzó palota kertjébe bombát vetettek, melynek szilánkjai a felrobbanás után megrongálták az olasz pavillonnak nevezett épületet.

Egy Scipioni József nevű egyén utbagazítása alapján a határrendőrség a merénylet utáni napon letartóztatta a merénylőt Bellelli Arduino cameranoi (Ancona) illetőségű egyén személyében. A kihallgatás alkalmával a letartóztatott beismerte, hogy ő a merénylet közvetlen szerzője, a bombához való anyagokat ő maga vásárolta s a bombát a hozzá alkalmazott zsinagoga gyertyalánggal való meggyújtása után átvette a kormányzó palota kertjének falán. Bevallotta még, hogy ezen merénylet elkövetésére egy Scipione József nevű egyén bírta rá, aki a merénylet sikeres végrehajtása esetén 500 koronát ígért neki, amiből előlegképpen előbb 50, majd 10 koronát kapott tőle. Nem akarván elárulni azt, hogy megbízóját mi vezethette a büntett gondolatára, azt igyekezett elhitetni, hogy afelől semmit sem tud, hanem csak azt hallotta Scipionitól, hogy a kormányzó ellen olynemű „tréfáról” van szó, mint amilyen a tavalyi volt. Azt mondotta továbbá, hogy a tárgyalások elején nem volt bátorsága ahoz, hogy egyedül vállalja el a tett elkövetését s ezért igyekezett megnyerni terveinek Umile Pasquale olasz állampolgárt is, aki azonban vonakodott részt venni a merényletben.

Beusterien Erik dr. határrendőrségi fogalmazó előadta, hogy január hó vége felé Scipioni József, a határrendőrségnek akkor már bizalmas embere, bejelentette neki, hogy Anconában egy anarchista csoport merényletet tervez Fiume kormányzója ellen s hogy ezen merénylet végrehajtóiul Fiumebantartózkodó olasz állampolgárokat szemeltek ki. Azt ígérte ezenfelül, hogy a hatóságot minden ez ügyben tudomására jutó részletről kimerítően értesíteni fogja. Február hó vége felé valóban értesítette is arról a határrendőrséget, hogy a merénylet végrehajtása küszöbön áll, mint-hogy annak napját március 1-ében állapították meg. De ez a nap baj nélkül telt el. Másnap Scipioni biztosította a rendőrséget arról, hogy a merényletet ugyanaznap éjjel 11 órakor akarják végrehajtani s hogy a merénylet

szerzője Pasquale Umile olasz állampolgár lesz. A fentjelzett órában valóban fel is robbant a kormányzó palota kertjében egy bomba, amely megrongálta a palota közelében levő olasz pavillont. Minthogy Scipioni Umile Pasquale mondotta a merénylet szerzőjének, a gyanúsítottat letartóztatták, de annak sikerült alibit bebizonyítani s így szabadonbocsátott s csak Scipioni utólagos utbaigazításai alapján sikerült letartóztatni az igazi szerzőt.

Indító okul a vád a következőket tartja.

A m. kir. kormány 1913. június hó 29-én kelt rendeletével életbeléptette Fiumében a határrendőrségről és az idegenek bejelentéséről szóló törvényt. Ezen intézkedés a városi képviselőtestületnek és az ellenzéki polgárságot képviselő sajtónak a magyar kormány és különösen az ezen intézkedések kezdeményezőjéül tartott kir. kormányzó elleni oly ellenséges magatartását vonta maga után, hogy a kormány szükségesnek látta a városi képviselőtestület feloszlatását s hatáskörét Wickenburg István gróf kir. kormányzóra ruházta át, akit a célból rendkívüli jogokkal ruháztak fel.

A kormányzónak ezen intézkedése miatt különösen a Voce del Popolo című lap, a város ellenzéki pártjának organuma, indított éles harcot az életbeléptetett törvények és a kormányzó személye ellen. Ez a politikai és személyi harc oly hevessé és szenvedelmessé lett, hogy átlépte a törvény által megszabott határokat, úgy, hogy ismételtén szükség volt a fentnevezett lap egyes számainak elkobzására.

Ebben az izgatott helyzetben robbant fel m. é. október 2-án éjjel a kormányzósági hivatalban az első bomba, mely jelentékenyen megrongálta az épületet, anélkül azonban, hogy emberéletben kárt tett volna. A legalaposabb nyomozat ellenére sem lehetett kikutatni a tetteseket. Akkor mindenki politikai merényletre gondolt.

E merénylettel kapcsolatban a kormányzó utóbb néhány fenyegető levelet kapott, sőt a kormányzósági hivatalban dinamit töltényeket és gyújtózsínókat találtak. Ekkor — ezévi január hó vége felé — Scipioni József bizalmasan közölte a határrendőrséggel, hogy Anconában újabb merényletet terveznek a kormányzó ellen.

A vádlottat a kir. ügyész a Btkv. 421. §-ába ütköző és a Btkv. 419. §-a szerint minősülő mások ingatlan vagyonának szántszándékos megrongálásának büntetével vádolja.

A tárgyalást lovag Thierry Alajos kúriai bíró, törvénytörési elnök vezeti, szavazóbírák: Lucich Kelemen és Kőporossy Tivadar. A vádat dr. mádai Mayer Guido kir. ügyész képviseli, a vádlottat dr. Rudán Dino

védi. Tanukul be vannak idézve: Beusterien Erik, Umile Paskál, Schirillo Ferenc és Patané Karmelusz. Műszaki szakértők: Szalber Lajos, Nádory István, Hassenteufel K. és Egan Lajos.

A terem zsufolásig megtelt. A tárgyalásra 80 belépőjegyet adtak ki, amit már napokkal ezelőtt elkapkodtak.

A bíróság bevonulása után az elnök figyelmeztette a hallgatóságot, hogy nyugodtan viselkedjék, mert ellenkező esetben kénytelen lesz a termet kiüritetni. Majd közli, hogy a védelem által bejelentett új tanukat visszautasították.

Ezután bevezetik Bellellit. Középtermű, szellesszállu, sötétbarna haju és vad nézésű ember. Nyugodtan foglal helyet a vádlottak padján. Az elnök ama kérdésére, hogy bünsnek érzi-e magát igennel felel. Azután részletesen, de nehezen érthető kifejtéssel, hadarva beszéli el, hogy Scipioni neki először a Riva Cristoforo Colombot tett neki ajánlatot a merényletre vonatkozólag. Ő nem mert vállalkozni a dologra, hanem Umile Pasqualehoz fordult, aki azon ban szóba sem akart állni vele. Végül a pénzüsszegre való tekintettel, amelyet Scipioni ígért, maga vállalta a végrehajtását. Scipioni előlegképpen 60 koronát adott át neki. A bombához való vasat az Acquadotto-utcán szerezte, dinamitja pedig már régebből volt; mint kőműves jutott hozzá.

Az elnök ara kérdésére, hogy nem-e Anconából bízták meg őt, kijelentette, hogy csak Scipionival volt dolga.

Elnök: S megmondta Önnek Scipioni, hogy mi a merénylet célja?

Vádlott: Azt mondotta, hogy a merénylet után majd elárulja!

Scipioni magyarázta neki, hogy miképpen csinálja meg a bombát, de ő nem így készítette. A bomba zsinagoga gyertyával meggyújtotta s átvette a kormányzó palota kertjének falán. Beismeri, hogy kabátján gyertyafoltot találtak.

Dr. Beusterien Erik tanu, elbeszéli, hogy Scipioni egy pénzhamisítási ügyben már értékes szolgálatokat tett a határrendőrségnek. Scipioni egyszer bejelentette, hogy egy másik igen fontos dologról is tud. Sok faggatás után bevallotta, hogy tud egy készülő bombamerényletről, mely a kormányzó személye ellen irányul. Ő fontosságot tulajdonított a dolognak s ezért közölte a kormányzóval is. Scipioni vállalkozott arra, hogy az anconai anarchista vezértől megtudja a merénylő nevét is. A határrendőrségtől két részletben, összesen 600 koronát kapott, hogy kutatásai eredményével járhasanak. Scipioni először azt közölte, hogy Bellellinek hívják a merénylettel megbízott embert, később azonban azt jelentette, hogy Umile Pasquale bízták meg az anarchisták.

A Scipioni által jelzett éjszakán határrendőrök vették körül a palotát, mert a merénylőnek a besugó szerint a palota valamely részébe kellett elhelyezni a bombát. Meglepetés volt tehát, amikor a bomba hirtelen felrobbant, anélkül, hogy láttak volna valakit a közelben, vagy neszt hallottak volna.

Rudan Dino védő azt a kérdést akarja intézni a tanuhoz, hogy a 400 koronát azért adták-e Scipioninak, hogy egyenesen a készülő merénylet értelmi szerzőjét avagy szerzőit nyomozza.

Az elnök ezt nem engedti meg, mert nem tartozik a tárgyhöz.

Az ügyvéd semmisségi panaszt jelent be. A merénylet után Scipioni telefonjelen

tése alapján tudta meg a határrendőrség, hogy mégis csak Bellelli a merénylő.

Közvetített ezután Umile Paszkari tanu kihallgatása. Umile szerint Bellelli tett neki ajánlatot arra nézve, hogy pénzért vállalja el a merénylet végrehajtását, de ő kerekén visszautasította az ajánlatot és azóta kerülte Bellellit.

Schiliró Ferenc tanu elmondja, hogy Umile elbeszélte neki, hogy valaki bomba-merényletrel akarta megbizni.

Patanó Carmello ugyanezt mondja. Ezután következett a szakértők véleménye. Salper szakértőt nem lehetett beidézni s így helyette is Hassenteufel mérnök mondott véleményt a bombáról, amely egy 14 cm. hosszú és kb. 5 cm. átmérőjű vascsőből volt készítve. Hatásáról ő semmit sem tud mondani.

Egan Lajos miniszteri tanácsos a merénylet színhelyére vonatkozólag ad szakértői véleményt. A kár 24 korona. Még Ná-dory szakértő beszélt, aztán megeskették őket.

Rudan Dino védő Wickenburg István gróf és Késmarky Dezső dr. beidézését kéri, hogy azok nyilatkozzanak, vajjon a merénylet értelmi szerzőjének kikutatására adtak-e pénzt Scipioninak. A törvényszék rövid tanácskozás után megtagadja a kérelmet. A védő újabb semmisségi panaszt jelent be.

Az elnök ezután megállapítja, hogy Bellelli lopásért 5 hónapi fegyházra lett 1902-ben megbüntetve.

Mayer dr. ügyész hosszú beszédében azt magyarázza, hogy Bellellit a helyi olasz sajtó egy részének izgatott cikkei birták a merényletre. Majd Scipioni vádjának abszurditását bizonyítja. Példás büntetést kér a vádlottra.

Rudan Dino dr. kizártnak tartja, hogy Bellelli az újságok cikkei nyomán határozta volna el magát a merényletre, mert hisz alig tud írni és olvasni s politikával sohasem foglalkozott. Scipioni lett a bűnös. Bellellinek eszköz volt az ő kezében. A felelősséget a határrendőrségre tolja, mert úgy mond, minék adott hitelt ilyen büntetést életéti egyén szavainak s miért támogatja egyenesen pénzzel.

Az ügyész válaszbeszédében azt mondja, hogy ne vállaljon a védő ügyészi szerepet s ne vádoljon hatóságot és köztisztviselőket.

Rudan azt feleli, hogy ez a szándék tőle áll tőle, ő csak esetekre hivatkozott.

Ezután a bíróság tanácskozára vonult vissza s nemsokára meghozta ítéletét. Eszerint a törvényszék Bellellit bűnösnek találja idegen vagyron rongálásának büntetésében s egy évi börtönre, további 30 napi börtönre átváltoztatható 600 korona pénz-büntetésre s az ország területéről való örök kitiltásra itéli. Az ítéletről három hónapot kitöltöttnek vesz. Az ügyész az ítélet enyhé-
sége, a védő a nagysága miatt felebbezett. Az ítélet megnyugodott az ítéletben.

—o—

„Imperial” kávéház

Június 27.-én szombaton, 28.-án, vasárnap és 29.-én, hétfőn nagy katonahangverseny.

Belépődíj nincs.

Ujdonságok.

Tájékoztató.

— A kir. kormányzó magánfeleket fogad: szerdán d. e. 10—12 óra között.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díj-talanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A temető naponta d. n. 6 óráig látogatható.

— A Cunard magyar-amerikai vonal kivándorló gőzsei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők naponta d. e. 10—12 és d. n. 2—4-ig. Kivételek a megérkezési nap és indulási napok délelőttje. Jegyekért az Adria palota portásánál 1 koronát kell fizetni jótékony célra.

— A tersattói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona belépődíj ellenében. (Feljárt a susáki híddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-en.)

— A népkert (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— Az „Adriatica” cognacgyár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és d. n. 3 órától 6-ig.

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki beépődíjjeveket.

— József főherceg diszkertje (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a feleséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Belépődíj nincs.

— A Danubius-hajógyár telepe, a rizshajógyár, a papírgyár, a kőolajfinomító gyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

—o—

— Mikor fogad a polgármester. Corosacz Ferenc dr. polgármester minden hétfőn és szerdán 11 és 12 óra között s minden szombaton (kivéve a hónapok első szombatját) délelőtt 10 és 12 között fogad.

— A hajóstársaságok szerződésai. Mai számunkban befejezzük a hajóstársaságok szerződéséről és a tengerpart kisajátításáról szóló cikksorozatunkat. Hiszünk, hogy ezzel értékes szolgálatot tettünk olvasóinknak, akik így teljes részleteiben megismerhették azokat a törvényeket, melyek első-sorban és főleg Fiumét érdeklik.

— A susákiak deputációja. A susáki község tanács küldöttsége, amely Bacich Hinko, Ruzics György, Bacich Ante, Udina Mirko Sablich Antal és Margan József község tanácsosokból, és Miletich jegyzőből áll, tegnap utazott el Zágrábba, hogy a bán és a tartománygyűlés elnöksége előtt tisztelegjen, illetve közbenjárjon a Susák fejlesztése érdekében hozott határozatok támogatása érdekében.

— Horvát katonakötelesek kivándorlása. Zágrábról jelentik: A legutóbb megtartott sorozások eredménye valóságosan megdöbbentette a sorozó bizottságokat. Tudták ugyan hogy Horvátországból nagymérvű a kivándorlás, arra azonban már nem voltak elkészülve, hogy a behívottaknak több mint 54 százaléka távol maradjon a sorozásról, miként ezt a zágrábyermegyei sorozásoknál tapasztalták.

— A horvát pénzügyintézetek köréből. — Tegnap tartotta közgyűlését a Vinkovcei leszámítolóbank, melyen 390 szavazattal 17 ellenében, kimondották a felszámolást. A bank üzleteit a Horvát leszámítolóbank fogja átvenni és fiókat létesít Vinkovcében.

— Védekezés a malária ellen. Triesztből jelentik: A helytartóság elhatározta, hogy a malária elleni védekezés módjait a nép között is ismertetni fogja, ezért egy elméleti és gyakorlati kurzust létesített, melyen a friaulsi és az iszriai tanítók vesznek részt. Tegnap dr. Stanek Vladimir, a vegyi kerületi kapitányság megbízásából mintegy 35 tanító jelenlétében igen érdekes előadást tartott a malária mibenlétéről és a vele szemben való védekezésről. Szólo részletesen megmagyarázta azokat a tüneteket, melyek által a malária-betegség felismerhető és elmondotta a különböző gyógyítási eljárásokat is. A hallgatóság mindvégig feszült figyelemmel hallgatta az érdekes és értékes előadást.

— Osztrák borexport Magyarországon. Triesztből jelentik: Az osztrák földművelésügyi minisztérium felhatalmazta a bécsi, linzi, spalatói, görzi és st. michaeli mezőgazdasági vegyvizsgáló állomásokat, hogy a Magyarországra kivitt osztrák borokról, a magyar hatóságok ellenőrzését megkönnyítendő, borpróbákat készítsenek és bizonyítványt állítsanak ki arról, hogy a borminőség megfelel a magyar törvényeknek. Bár ezen intézkedés az osztrák, különösen pedig a dalmát borkereskedők hazánkba való behozatalát akarja emelni, mindazonáltal a rendelkezés kárára van a trieszti borkereskedelemben, még pedig a vegyvizsgáló állomások geográfiai elhelyeződése miatt. Az isztriai borkereskedőknek nagy idővesztést jelent az, hogy boraikat a meglátásoson messze fekvő vegyvizsgáló állomásra beküldjék. Mivel pedig a trieszti borkereskedők raktárai túlnyomólag isztriai borokkal vannak megtöltve, ez a trieszti borkereskedelemre hat benítőlag. A triesztiiek tehát arra kérik a földművelésügyi minisztériumot, hogy ruhazza fel a trieszti kereskedelmi múzeum kémiai laboratóriumát ilyenmü bizonyítványok kiállításai jogával.

— Ha az osztrák földművelésügyi minisztérium eleget tesz a kérelemnek, ami valószínűleg nem is fog késni, így ez ügyből van teljesen szabad utat nyit az osztrák borpanaszok behozatalának. Eddig Fiume volt az, amely rendszeresen visszautasította a keyvert, silány minőségű dalmát és isztriai bort. Most, ha az új intézkedés Ausztriában életbe lép, mindenféle rossz minőségű osztrák bor szabadon jöhet be hozzánk. Ezen-tul meg szabadabban keverhetnek össze jó és rossz borokat, mert a bizonyítvány természetesen csak jó minőségről fog szólni. Ugy látszik azonban, hogy a triesztiiek be-születesebbek akarnak lenni. Belátták, hogy kárára lesz borkereskedelmükre a boroknak eddig szokásban volt szándékos keverése. Mert ha egy silányabb minőségű összeke-vernek jobb minőségűvel, amelyek mind-egyikéről már eredetileg előállítottak egy-egy vegyi bizonyítványt, előáll egy harmadik produktum, amelyhez azonban a magyar törvények szerint új, harmadik bizonyítvány kiállítása szükséges, ami semmiképen sem mondható előnyösnek az osztrák borkereskedőkre. Hogy miképpen fogják ezt az „akadályt” is legyőzni, azt még nem tudjuk. Annyi azonban bizonyos, hogy rank-nézve semmi esetre sem kedvezően.

— A második végtárgyalás. A szomszédos Cantridan, mint emlékeztetés — néhány hónappal ezelőtt Sporesik Antal és Sporesik József munkások felhözta verték Petek Józsefet s megkéselték Kremer Ferencet. A trieszti esküdszék március 28-án Sporesik Józsefet 3 évi fegyházra, Sporesik

Antalt pedig 18 havi börtönre ítélte. Felebbezés folytán az ítéletet megsemmisítették. Tegnap volt az újabb tárgyalás, amelyen Szóresik Józsefet 10 havi börtönre ítélték. Szóresik Antalt pedig felmentették.

— **Elgázolta a kocsi.** Babich Vince 6 éves buccarii fiúskát tegnap játszódás közben egy bérkocsi elgázolta. A fiúcska balkezén és homlokán súlyos sérüléseket szenvedett. Beszállították a kórházba.

— **A kikötőből.** Jun. 25. Érkezett: Epiro olasz gőzös Velencéből, 800 zsák korpával; Ferenc Ferdinánd magyar gőzös Las Palmashól, 259 bál tengerivel és 28 hordó borral.

Indult: Epiro olasz gőzös Bariba, 20 tonna fával és 55 hordó olajjal; Atlantica magyar gőzös Brailába, üresen.

— **Az Osztrák-Lloyd nyári menetrendje** Az Osztrák Lloyd hajói a thesszáliai A és B vonalon folyó évi július 3-tól kezdődőleg a következő menetrend szerint fognak közlekedni Fiume és az alant felsorolt kikötők között.

Thesszáliai A vonal: Indulás Fiuméből minden második pénteken folyó évi július 3-tól kezdődőleg: Medua, Durazzo, Valona, Santi Quaranta, Canea, Rottino, Candia, Pireus, Volo, Szaloniki, Cavalla, Dedeagaes, Dardanellák, Konstantinápoly, Burgas, Konstanza és Odessza felé. Átrakodás Meduában Obotti és Skutari felé.

Thesszáliai B vonal: Indulás Fiuméből minden második pénteken folyó évi július 10-től kezdődőleg: Medua, Durazzo, Valona, Santi Quaranta, Canea, Rottino, Candia, Pireusz, Volo, Szaloniki, Cavalla, Dedeagaes, Dardanellák, Konstantinápoly, Burgas, Konstanza és Odessa felé. Átrakodás Meduában Obotti és Skutari felé. A hajók Fiumében állomásoznak pénteken reggel 6 órától éjjel fél 12-ig.

A Keleti-Görög vonal hajója jövet kiköt Fiumében f. évi július 17-től kezdődőleg minden második pénteken. A hajó Fiumében tartózkodik péntek délután 1 órától szombat este 7 óráig.

— **Éretlen körte.** Az V. kerületi vásárfelügyelő tegnap két métermázsá éretlen körtét kobozott el. Az eladó ellen megindították az eljárást.

— **Munka közben.** Luchich Antal 36 éves lakatossegéd tegnap egy vésővel súlyos sérülést ejtett a bal kezefején. A mentők részesítették első segélyben.

— **Zátonyra futott hajó.** Londonból jelentik, hogy a Gotland-gőzös Cornwallis partjain sziklára futott. A vészkiáltással elhangzására segélygőzösek érkeztek, melyek a gőzöst erősen oldalra hajolva találták. A Lyones postagőzös valamennyi utast fölvette. A legénység negyven embere a Gotland-gőzöson maradt, a többi szintén a Lyones mentette meg.

— **Kárpótlás az Empressért.** Montrealból jelentik: A Kanadai hajóstársaság kárpótlást követelt az illetékes bíróság előtt az Empress of Ireland gőzös elsüllyedése által okozott kárért, aminek tudvalevőleg a Storstad szénszállító gőzös volt az oka. A bíróság megítélte a kárpótlást és más fedezet híján elrendelte a Storstad elárverezését, hogy a befolyt összegből a Kanadaiant, a mennyire lehet, kárpótolják.

— **Zátonyra került lazarethajó.** Edinburghból jelentik, hogy a Maine haditengerészeti kórházhajó, mely a nagy Home-fleet kötelékébe tartozik, Mull mellett a skót partokon sziklazátonyra futott. A szikratáviróval segítségre hívott hadihajók levették a

Maine fedélzetéről a betegeket és átszállították a legközelebbi szigetre, hol azután sátrakba helyezték el őket. A Maine leszabításán egy orosz flotta hadihajó és torpedóadás dolgozik.

x **Hangverseny a Deákban.** A Deák szállóban holnap este a Jellasi-nyalozegred zenekara hangversenyez. Kezdeté 8 órakor. Belépti díj 50 fillér.

x **Fognütem.** Legújabb amerikai módszer. Modern hygienia. Szegényeknek d. e. 8—9-ig foghuzás ingyen. N o v á k Rudolf műfogspecialista Fiume Corso 42, a Corso mozi fölött.

TOZSDE.

	jun. 25 zárlat	Mai ár. 1/1 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	779.—	780.—
Osztrák hitelrészvény	599.75	601.—
4%-os koronajáradék	79.85	79.95
Osztr.-magy. államvasut	687.—	686.50
Jelzálogbank	398.50	399.—
Leszámitolóbank	489.—	487.—
Hazai Bank	270.—	270.—
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	485.25	485.—
Rimamurányi	615.—	617.50
Salgótarjáni	678.—	679.—
Közuti Vasut	579.—	579.—
Városi Villamos	310.—	310.—
Adria	570.—	—
Déli Vasut	85.—	—
Magyar Cukoripar	2200.—	—
Rizsgyár	3700.—	—
Budapesti Gabonatőzsde. (50 kilogrammonként.)		
Buza október	12.85	12.80
Buza áprilisra	13.02	12.97
Rozs októberre	9.34	9.23
Zab októberre	7.69	7.55
Tengeri júliusra	7.47	7.37
Tengeri augusztusra	7.63	7.53
Tengeri májusra	7.34	7.28
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	599.75	599.25
Magyar hitelrészvény	779.—	779.25
Osztrák magyar államvasut	685.50	685.25
Déli Vasut	85.—	84.—
Alpesi	790.—	789.50
Skoda	705.—	706.50
Osztr. koronajár.	81.20	—

Fiumei és trieszti értékek:	Legutóbbi költ. sek átlagár.
Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	115.—
Litorale Bank és Takaréksz.	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indeficienter“ tengerhajóz.	250.—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1400.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1100.—
Orient tengerhajózási társ.	1300.—
Ált. Forgalmi r. t. régi	—
„uj	—
Magyar Olajgyár	200.—
Austró-Americana	251.—
Navigazione Libera Triest	565.—
Osztrák Lloyd	574.—
Stabilimento Tecnico	9600.—
Ampelea Szeszpároló Rt.	400.—
I. Trieszti Rizsgyár	478.—
„Kerka“ dalmát vizművek r. t.	408.—
Spalato Portland Cement	309.—
Assicurazioni Generali	850.—
Riunion e Adriatica	3590.—

Dr. Mahler Sanatóriuma ABBAZIA

Sziv-, ideg-, nőbetegek, vesebajások s üdülők részére.

Étrendi kurák: cukor-, gyomor-, belbajoknak. Hízaló gyógymód

Orvosdiagnostikai vegyi és röntgenlaboratórium.

Hidegvizgyógyintézet, szénsavas-, tengeri és villamosfürdők. Zander-intézet. Modern kényelem. Mérsékelt árak.

Távirat — Telefon.

Hódolat a királynak.

BECS, jun. 26. A polgármester felhívta Bécs lakosságát, adjon kifejezést az uralkodó felgyógyulása feletti örömeinek. A tanács abban állapodott meg, hogy szombaton reggel, mikor a király Ischlbe utazik, az összes testületek, egyesületek stb. és a polgárság sorfalat állanak a Burgtól a pályaudvarig vezető utvonalon.

A közigazgatás reformja.

BUDAPEST, jun. 26. A parlament közigazgatási bizottsága ma délelőtt letárgyalta a közigazgatási reformjavaslatot. Tárgyalás közben érkezett meg a vármegyei tisztviselők küldöttsége, hogy tisztelegjen Sándor János belügyminiszterrel. A miniszter kiizent, hogy délután 5 órakor fogadja a küldöttséget.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, jun. 26. A képviselőház szombaton ülést tart, melyen a további teendők felől fognak intézkedni.

A jegybank nyeresége.

BECS, jun. 26. Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa tegnap ülést tartott, amelyen megállapították a nyereséget. A bank az elmúlt félévben két százalékos, azaz részvényenkint 28 korona osztalékot adott. A megállapított félevesi nyereség tizenhat és fél millió korona.

Felmentett gyógyszerész.

MÁRMAROSSZIGET, jun. 26. A törvényszék tegnap délután fejezte Székely Miksa gyógyszerész és társai ellen folyamatba tett recept-csalási bűnügy főtárgyalását. A törvényszék a vádlottakat felmentette.

Zakariás szerencséje.

BUDAPEST, jun. 26. Emlékezetes, hogy a Kuria a parlamenti tintatartódobálásból kifolyólag Zakariás Jánost a fogházbüntetésen kívül 1 évi hivatalvesztésre is ítélte. Zakariás szegény ember s így családja — nem folytathatván az ügyvédi gyakorlatot — a legkétségbeesettebb helyzetbe került. Most aztán váratlan szerencse érte Zakariást. Kolozsváron meghalt egy dúsgazdag ember, aki vagyonának háromnegyed részét, mintegy másfél millió koronát reá hagyta.

Caillauxné tárgyalása.

PÁRIS, jun. 26. A törvényszék jövő hó 20-án fogja tárgyalni Caillauxné bűnügyét, aki Calmettet, a Figaro szerkesztőjét agyonlőtte.

Venizelosz nyilatkozata.

ATHÉN, jun. 26. Venizelosz, miniszterelnök tegnap délután fogadta Az Est munkatársát, akinek a többek között kijelentette, hogy Szalonikit nyílt és szabad kikötővé fogják átalakítani.

A nagybecskereki rablógyilkosság.

NAGYBECSKERÉK, jun. 26. Titelen elfogták az egyik gyilkost, amint épen javában mulatozott a kocsimában. Nagyon pazarul szórta a pénzt, nagy bankókkal fizetett, mivel felkeltette a csendőrség gyanúját. Letartóztatásakor körme alatt aludt vérszemeket fedeztek fel. Eleinte tagadott, később azonban a keresztkérdések alatt megtörve, mindent bevallott. Pillár Ignác-

nak vallotta magát. De lehet, hogy hamis nevet mondott be. Elmondotta, hogy egy Peró János nevű társával tegnap hajnali 4 órakor betört Wilhelmeék házába. Vallomása szerint társa először a korcsmárost, majd annak védelmére siető feleségét ütötte agyon. Ő maga, Pillár, pedig az egész idő alatt a ház előtt állott őrt. Társát még nem sikerült elfogni.

Ujabb suffragett-merénylet.

LONDON, jun. 26. Egy templomfelszentelés alkalmával az utcán felállított uralkodói tribün mellé furakodott egy nő és igen feltűnően viselkedett. Többek közt tünetőleg forgatta feje körül retiküljét. Viselkedése oly nagy felháborodást keltett, hogy a rendőrség letartóztatta. Megmozgásakor robbanó anyagot találtak nála. Kit hallgatni nem lehetett, mert nem válaszolt semmiféle kérdésre. Megállapították, hogy Casey a neve.

A francia bank.

PÁRIS, jun. 26. A francia nemzeti bank tegnapi igazgatósági ülésén az első negyedévi osztalékot 100 frankban állapították meg.

Lezuhant aviatikusok.

BÉCS, jun. 26. A tegnapi repülőversenyen Desbrouves és Chevillard francia aviatikusok lezuhantak. A gépek darabokra zúztak, az aviatikusok azonban teljesen sértetlenek maradtak.

Óriási tűz Amerikában.

NEWYORK, jun. 26. Boston közelében Charlemben óriási tüzvész pusztított, mely csaknem az egész várost elhamvasztotta. Egy bőrgyárban robbanás történt, ami az egész gyárat lángba borította. A tüzőltők felrobbantották a gyár körül elterülő épületeket, hogy a tűz tovaterjedésének ezáltal elejét vegyék. Fáradozásuk azonban hiába való volt, mert egy óriási szélroham messze elvitte a tüzes szikrákat és lángokat, úgy hogy ugyszólván az egész város leégett. A kár több millió korona.

A Dardanellák.

PÁRIS, jun. 26. Konstantinápolyi diplomáciai körökben hire jár, hogy az angol nagykövet kérdést intézett a portához, vajjon igaz-e, hogy Oroszország és Románia között a Dardanellákon való átkelés ügyében újabb megállapodás történt.

A bagdadi vasut.

FRANKFURT a M., jun. 26. A Frankfurter Zeitung jelenti Konstantinápolyból: Julius elsején fogják megnyitni a bagdadi vasutnak Cserablissze és Telablad közti száz kilométeres szakaszát.

A sušak-pećinei

„Jadran“ fürdő szálló és penzió megnyitása vasárnapra, június 28-ára haslazzatott. Az Igazgatóság.

Bulgáriából.

SZOFIA, jun. 26. Bulgária számára orosz és francia részről ajánlottak fel kölcsönöket. Továbbá egy londoni házból is több száz millióról szóló ajánlat érkezett be.

SZOFIA, jun. 26. Egyik egyetemi diák gyűlésen a russzofilek és ellenfelek közt verekedés tört ki egy tervbe vett szentpétervári utazás miatt. Az utazást nagy szó-többséggel leszavazták.

Szerb-montenegrói unió.

ZAGRAB, jun. 26. Az itteni Srbobranak jelenti belgrádi levelezője: Szerbia és Montenegró uniójának kérdése már véglegesen el van döntve. A két államnak közös hadserege, közös külképviselete és közös pénzügyi- és vámintézményei lesznek. A hadügyi, külpolitikai és financiai ügyeket mindkét király által egyetemlegesen kinevezett, Belgrádban székelő, közös miniszterek fogják vezetni. Az egyezményt hivatalos helyen egyelőre még titokban tartják és csak az alkalmas pillanatot várják, hogy az egyesülést hivatalosan is publikálhassák.

Anglia és Albánia.

LONDON, jun. 26. Az Alsóház tegnapi ülésén Grey külügyi államtitkár kijelentette, hogy az angol kormány nem vállal felelősséget az albán rend fenntartása tekintetében.

Az albán események.

DURAZZO, jun. 26. Az összes üzletek zárva vannak, mert a lakosság az erődítéseken dolgozik, melyek két nap alatt teljesen elkészülnek. A felkelők is lázasan dolgoznak Rasbuliban levő hadállásuk megerősítésén. A fejedelem részéről tegnap két parlamentairent a felkelők táborába, de mert a tárgyalásokat csak holnap kezdhetik, azért a fegyverszünetet egy nappal meghosszabbították. E miatt Durazzóban nagy az aggodalom. Attól félnek, hogy a felkelők felhasználják az időt és összevonnák erőiket.

BERLIN, jun. 26. Barát a felkelők kezébe került. Attól tartanak, hogy a kezükbe került ágyukat Durazzo ellen fogják felhasználni. Durazzóban a bizonytalan helyzet miatt valóságos pánik uralkodik.

BERLIN, jun. 26. Durazzóból jelentik, hogy a felkelők délen feltartózatlanul nyomulnak előre. Valona eleste már csak órák kérdése.

BERLIN, jun. 26. Prenk Bib Doda elfogatása még nincs megerősítve. Seregéről egyáltalán nincsenek értesülések.

ROMA, jun. 26. Durazzóból érkezett jelentések szerint a város körül a felkelők ezerhatszáz fegyveres embert összpontosítanak. A felkelők vezérei kijelentették, hogy az országot lépésről lépésre meg fogják hódítani és Vilmos fejedelmet detronizálják. Prenk Bib Dodáról annyi bizonyos hír érkezett csak, hogy előcsapatait megverték, a főereget pedig körülfozták.

BÉCS, jun. 26. Téves volt azon hír, hogy az albán kormány Berchtold külügy-

minisztertől közös hadseregbeli tiszteket kért a csapatok kiképzésére. A kormány a nemzetközi különítmény megbízásából kérte, hogy az albán katonákat kioktassák.

ROMA, jun. 26. A Stefani-ügynökségnek tegnapi távirata jelenti, hogy hadihajókat küldtek Valonába a város megvédésére. Prenk Bib Doda csapatai körül vannak fogva. Hír szerint nyolcszáz fegyveres a fejedelemtől a felkelőkhöz pártolt át.

BÉCS, jun. 26. Megbízható forrásból az a hír kelt szárnyra, hogy az albán kormány lemondása küszöbön áll. Vilmos fejedelem helyzete mind válságosabbá válik. Általános a nézet, hogy nem tarthatja magát és új kormányt sem talál. A helyzet ura csak Ismail Kemal lehetne.

BÉCS, jun. 26. Ujabb távirat Prenk Bib Doda elfogásának hírért alaptalannak mondja. Csak annyi igaz, hogy előnyomulása sok sok nehézségbe ütközik és nagyon lassan történik.

ROMA, jun. 26. Esszad pasa jelenleg Nápolyban tartózkodik. Egészen bizonyos, hogy összeköttetésben áll a felkelőkkel, ami mellett bizonyít a következő eset is.

Esszad pasa egyik szolgáját titokban Albániába akarta meneszteni igen fontos iratokkal. A rendőrség azonban elfogta a szolgát, mielőtt még Itáliát elhagyhatta volna. Esszad azt hangoztatja, hogy az iratoknak csak gazdaság ifontossága van. A rendőrség mindazonáltal lefoglalta az iratokat is.

BERLIN, jun. 26. Jól értesült helyről jelentik, hogy a felkelők mindaddig nem hajlandók letenni a fegyvert, amíg Vilmos fejedelem le nem mond.

DURAZZO, jun. 26. A holland tisztek megunták már a bizonytalan helyzetet és sorba lemondanak. Helyüket fokozatosan osztrák-magyar tisztekkel töltik be.

A legajánlatosabb fiumei szálló:

„Deák“ szálló
a Deák-korzón 2 percnyi-
re vasúli állomástól.

Kitünő konyha és árnyas kert.
Fajhorok és kőbányai polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

Abbazia legérdekesebb látványossága az

AQUARIUM a Stefánia szálloda mellett,

hol az adriai halfajok, a tengerfenék növény- és állatvilága, elevenen, természetű környezetben látható. Senki se utazzon el Abbaziából, mielőtt az aquariumot meg nem tekintette.

A „QUARNERO“ Városi Fürdő étterme és Kávéháza.

Minden vasárnap d. u. 4-kor hangverseny.

VIRGILIO VIRGILI mester zenekara hangversenyez
Kőbányai sör, legjobb borok, izletes konyha!

A n. é. közönség gyakori látogatását kéri

Panny Ferenc, bérlő.

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

ABBAZIA

tegnap érkezett fűrdővendégei:
(Hótes arrivés hier)

- Blumenstock Lipót Budapest Al Mare
- Klein Mór Pancsova Al Mare
- Schaller Ludwig dr. Stuttgart Stefanie
- Kondring János Stoppenberg Stefanie
- Krausz Wilhelm Berlin Stefanie
- Künzl Karl Wöden Stefanie
- Binger Edmund Nikolsburg Lokey
- Habersberger Rudolf Prága Lokey
- Békény Gyula Budapest AMO Lokey
- Vásárhelyi Rudolf Budapest Strand H.
- Pfeifer Imre Budapest Strand H.
- Fink Izidor Wien Wiltsch
- Wendt Róbert Wels Wiltsch
- Dr. Schreiber Vilmos Budapest Palermo
- Halász Antal Budapest Palermo
- Klein M. Budapest Balkan
- Scheidt Edéné Budapest Vécsey
- Tombo Katalin Budapest Vécsey
- Szenczy Tibor Budapest Vécsey
- Farkas Erzsébet Budapest Vécsey
- Ney Miksa Budapest Vécsey
- Bohém Margit Budapest Vécsey
- Fisch Béla Budapest Vécsey
- Kökösy Árpádné Budapest Kolb
- Kamitz Zs. dr. Brassó ONNAN Kolb
- Elekes Antal Brassó Kolb
- Auer Zoltán dr. Budapest Habsburg
- Pollák Zsigmond Budapest Habsburg
- Körmöndy Lajos Budapest Habsburg
- Posch Adolf Wien Habsburg
- Sipos Tóbiás Nagyvárád Riviera
- Ohlenschlag Ötő Wien Liburnia
- Arold István Wien Liburnia
- Svéd Jenő Budapest Augusta
- Adler Géza Budapest Westphal
- Tangl Lipót Sopron Quitta
- Schreiber Mária Nagymihály Quitta
- Prochaska Ludwig Wien Quitta
- Kriván Marie Wien Quitta
- Kramer Mór Magyarfalva Schlosser
- Hoeh Ignác Budapest Gross
- Matic Zivka Belgrád Speranza
- Frank Mária Belgrád Speranza
- Frater József Rimaszombat Speranza
- Chapnis Berta Kempten Speranza
- Schnitzel Hans Kempten Speranza
- Brumig August Leipzig Palace
- Merz József Brünn Palace
- Pilz Rudolf Warnsdorf Rezidenz H.
- Fischer Gézáné Vaskút Virginia
- Kossa Mari Szabadka Virginia
- Alanyi Maximilian Temesvár Hermitage
- Reichardt Ede Szerencs Securanst.
- Záhonyi Pál Budapest Securanst.
- Smarić Martin Zágráb Securanst.
- Becoi János Győr Securanst.
- Herschkovics Jenő Kolozsvár Securanst.
- Garami Géza Budapest Securanst.
- Detari Jánosné Vécsey Securanst.
- Kohn Jakab Losonc Securanst.
- Zorn Antal Brassó Vermes
- Brenn Ludwig Wien Volosca 67.
- Weiss Jenő Budapest Szegő
- Ungar Ernő Arad Szegő
- Fraenkl Gyula Arad Szegő
- Székely Kaethe Budapest Blanche

VILLA JEZICA ABBAZIA

Reichstrasse
a központban, 3 perenyire a molótól, minden komforttal, szép szobák balkonnal, kilátással a tengerre, mérsékelt árak.
Felvilágosítást nyújt: Diefenbach Elza.

„Konstantinápoly”- Vendéglő

FIUME, Piazza dei Mercati 5. Sz.
(a halesarnok mellett).
— Kitűnő konyha, jó borok, olcsó árak.
Különlegesség: friss halak, rákok, osztriga!
Giov. Fabio, vendéglős.

„ALLA CITTA DI POLA” vendéglő

via G. Leopardi (meghosszabbított Corso)
hol halak, rákok és mindennemű ételek frissen kaphatók. Idegenek találkozóhelye!

Kohn Sándor

ÉPÜLET- ÉS DISZMŰ-BÁDOGOS.
Gáz- és vízvezeték berendező
Telefon 160 sz. SUSAK Uskocka ul. 55.
Elyállal, kifogástalanul elkészít és olcsón számít: fürdő-, pince-, konyha-, arnyékszék-, mosdóasztal-berendezéseket és minden szakkbavágo munkát.
Rézedény-ónozások és ólomforrasztások!

„Al Paolo” c. vendéglő

Via dell' Industria 52. sz.
Izléses magyar koszt. - Jó borok. - Előfizetések ebédre és vacsorára jutányos áron.
Figyelmes kiszolgálásról gondoskodik a tulajdonos: Hönsch Pál.

Velence Szt. Márktér Ortes Rosa és Tsa.

kávéháza és cukrászdája.
A legelőkelőbb társaság és az idegenek találkozó helye.
— Estéknként zenhangverseny. —

Richter cipői

legelegánsabbak és a legjobbak
RICHTER FERENC cipészmeister Fiume Corso 37, Abbazia Reichstrasse 39.

APOLLO-SZÍNHÁZ.

Ala Aless. Volta 6. Igazgató Joppauer H.

Junius 15-től junius 30-ig.
Kezdeté pontosan este fél 8 órakor.
Nagy művész-esték a szerződötetett elsőrangú attrakciók fellépte.
A bécsi Intim színház vendégjátéka.
Előadás után kabaré szabad be-
menettel.

Dr. Pozder Antal

Után május és junius hónapokban a budapesti gyermekklinika tartozkodott.
ORVOSI RENDELŐJÉT
július 1-én ujonnan megnyitja.
Via Michelangelo-Buonarroti 8. sz. I. emelet.
Rendel 11-12 óráig. A. Telefon 7-91.

„KANTIDRAI” fürdő vendéglő.

Kert a tengerparton.
A világhírű Ujvidéki Énekes és Zeneegylet hangversenyt
Fedett helyiség rossz időjáraskor! Kifogástalan kiszolgálásról s szolid árakról biztosít
Csurda Adolf, vendéglős.
Junius 14-én megnyílik

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító
GYOGYSZERTÁRA
a városi torony mellett
Ajánlja magát minden orvosi rendelés a-zonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpanok, az összes ásványvizek, toalettcikkei szépitőeszközök stb. stb.

- o Torretta városrészben jutányos áron
- o ELADUNK HÁZÉPÍTÉSRE
- o ALKALMAS TELKEKET
- o megfelelő építési kölcsönt megszerez-
- o zük.
- o Vízvezeték, csatornázás, vilanyvilágítás
- o Felvilágosításokat adatnak alanti
- o cimen:
- o Néplakásokat építő r. t.
- o Via Carlo Goldoni 1, a dohánygyár mö-
- o gött. Telefon: 10-21.

legelegánsabbak és a legjobbak

RICHTER FERENC cipészmeister Fiume Corso 37, Abbazia Reichstrasse 39.

KÖZGAZDASÁG.

— 0 —

Ujabb árlejtést irnak ki a bosnyák vasutakra. A boszniai országos kormány már végrehajtotta a közös pénzügyminiszter utasítását és visszaküldötte az ajánlattevő vállalkozóknak az összes iratokat és a letett bánatpénzekről szóló tanusítványokat. Mint-hogy a vállalkozók azzal védekeztek, hogy az országos kormány tulajdonosra szabta a költségelőirányzatot és csak ezzel magyarázható, hogy az ajánlatok az előirányzatot körülbelül 8-9 millió koronával meghaladták, az országos kormány rendelkezése Kussevich építési főtanácsos újból felülvizsgálta a számadásokat és, mint értesülünk, az előirányzatot minden részletében helyben hagyta. Mint-hogy Kussevich elismert szaktekintély, bizonyosra lehet venni, hogy az előirányzatot nem változtatnak semmit és a vállalkozók a második árlejtés alkalmával is csak ezen alapon remélhetnek építési megbízást kapni. Az országos kormány a legrövidebb időn belül kiírja a második árlejtést és pedig az első árlejtéstől eltérően nem két részletre osztva mindegyik vonalat, hanem valószínűleg hat-hat szakaszra bontva fognak ajánlatot kérni és építési megbízást adni. Ezzel azt akarják elérni, hogy minél nagyobb számú vállalkozó vehessen részt a árlejtésen és hogy a nagyobb verseny lehetetlenné tegye a vállalkozók előzetes megegyezését. A közös pénzügyminisztérium érinkezésbe lépett a magyar kormányval is és a kormány hozzájárult az új pályázat kiírásához és a munkának szakaszonként való kiadásához. A hangulat a kormánykörökben a vállalkozók ellen fordult és ha az újabb árlejtésnél lényegesen olcsóbb ajánlatok nem adatnak be, a vállalkozók biztosra vehetik, hogy a közös pénzügyminiszter házi üzemből fogja az építést elvégeztetni. A magyar kormány illetékes tagjaiban erre amugy is nagy a hajlandóság és úgy a Sajó völgy szabályozásánál, valamint a vágyölgyi vasutnál tanusított eljárás mutatja, hogy a jelenlegi kormányzat nem kedvez a vállalkozóknak. Hogy a helyi érdekű vasutak építésével szemben is ellenséges álláspontra helyezkedett a pénzügyminiszter, annak is első sorban ez a hangulat az előidézője, a min tulajdonképpen nem is lehet csodálkozni, mert a vicinálisok nagyrésznél a vállalkozói érdek és nem a helyi érdekesség szempontjai szoktak döntő súlylyal figyelembe veténi. Természetesen nagy az izgalom e miatt a vállalkozók körében, azonban az eddigi tapasztalatok után remélni sem lehet, hogy a közös pénzügyminiszter álláspontját megváltoztassa.

— A magyar tengerhajózás új versenytársa. Az osztrák Bodenereditanstalt és az Unionbank már hosszabb idő óta tárgyalásokat folytatnak a trieszti Marco U. Martinovich és társa céggel abban az irányban, hogy ezt a hajóstársaságot részvénytársasággá alakítsák át. Ezek a tárgyalások most befejezést nyertek és az említett hajóscég nyolc teherszállító gőzössel, amelyek együttesen 33.930 tonnát képviselnek, belép az új részvénytársaságba. A társaság alaptőkéjét 7 millió 550.000 koronában állapították meg, amelyből 7.150.000 korona az apportba esik,

míg 400.000 korona, mint üzemi tőke, befizetésre kerül. Az új hajóstársaság vezérigazgatói állására a régi cég főnökét, Martinovich Marcót nyerték meg, a társaság megalakulása pedig a legközelebbi hetekben fog megtörténni. Szó van arról is, hogy az osztrák Lloyd részeselet vállalon az új társaságban, amely esetben természetesen a Lloyd emberei is helyet nyernek az igazgatóságban. A magyar törvényhozás csak nemrégiben hozott törvényt a magyar tengerhajózás fejlesztéséről, az osztrákoknak tehát most legfőbb gondjuk, hogy a magyar hajózásnak minél több és erőteljesebb versenytársat küldjenek az Adriára. A mostani részvénytársasági alakulás csak első lépés ezen a területen és el lehetünk készülve, hogy a magyar tengerhajózás sikereire féltékeny osztrák vállalatok mindent el fognak követni, hogy újabb és újabb hajósvállalatokkal és versenyképes tarifákkal megnehezítsék az Adriának és az Ungaro Croatanak térfoglalását. A szabadhajózás terén Ausztria egyébként is nagy fölényben van a magyar vállalatok fölött, most pedig a rendszeres járatu vonalaknak igyekeznek erős versenyt támasztani.

— Az Osztrák-Lloyd juniusi menetrendje. Földközi tengeri szolgálat: A thesszáliai A és B vonalak hajói, amelyek minden pénteken indulnak Triesztből, hetenként — felváltva rakodnak Fiumében indulás előtt a menetrendben előirt összes körülbelül egy héttel a Triesztből való kikötők részére.

A görög-levanti A és B vonalak hajói, amelyek minden vasárnapon indulnak Triesztből hetenként felváltva rakodnak Fiumében, egy héttel a Triesztből való elindulás előtt a menetrendben előirt összes kikötők részére.

A sziriai A és B vonalak hajói, amelyek minden vasárnapon indulnak Triesztből, hetenként felváltva rakodnak Fiumében, egy héttel a Triesztből való elindulás előtt, a menetrendben előirt összes kikötők részére.

Oceánszolgálat: A kalkuttai vonal hajói, amelyek minden hónap 5-én és 20-án indulnak Triesztből, Fiumében 10 nappal az elindulás előtt rakodnak a menetrendben előirt összes kikötők részére.

A kobei vonal hajói, amelyek minden hónap 10-én indulnak el Triesztből, Fiumében a megelőző hónap utolsó 10 napján s nappal meghosszabbítottak.

Földközi tengeri szolgálat: A görög-levanti A vonal hajói a következő kikötők részére rakodnak:

Korfu, Patrasz, Zante, Calamata, Pireusz, Sira, Vathy, Scio, Cesmé, Szmirna, Metelino, Dardanelli, Konstantinápoly, Har-Pascha, Ineboli, Samsun, Kerassonda, Batum.

Görög-levanti B vonal: Korfu, Patrasz, Argosztoli, Calamata, Cerigo, Pireusz, Sira, Vathy, Scio, Cesmé, Szmirna, Metelino, Dardanelli, Gllipoli, Konstantinápoly, Ineboli, Samsun, Kerassonda, Trebisonda, Bizah és

rakodnak a menetrendben előirt összes kikötők részére, szükség esetén a rakodási idő Trebisonda, Bizah és Batum.

Thesszáliai A vonal: Valona, Santi Quaranta, Canea, Rettimo, Kréta, Pireusz, Volo, Szaloniki, Cavalla, Dedeagacs, Dardanelli, Konstantinápoly, Burgas, Kostanza, Odessza.

Sorai A vonal: Alexandria, Port-Said, Jaffa, Caifa, Beiruth, Tripolisz, Aleszandretta, Mersina, Larnaca és visszatéréskor Limasol.

Oceánszolgálat: Trieszt—Calcutta-i vonal. Port-Said, Suez, Port-Sudan, Djibouti, Aden, Karachi, Colombo, Madras, Rangoon és Calcutta.

Thesszáliai B vonal: Valona, Santi Quaranta, Canea, Rettimo, Kréta, Pireusz, Nicolajeff.

Sorai B vonal: Alexandria, Port-Said, Volo, Szaloniki, Cavalla, Lagos, Dedeagacs, Dardanelli, Konstantinápoly, Odessza és Jaffa, Caifa, Beiruth, Tripolisz, Limasol, Larnaca és Mersina, visszatéréskor Aleszandretta.

Trieszt—kalkuttai teherforgalom: Port Said, Suez, Aden, Karachi, Colombo, Mad-Kobe és visszatéréskor Moji.

Trieszt—kobei vonal: Port-Said, Suez, Aden, Karachi, Bombay, Colombo, Penang, Singapore, Hongkong, Shangai, Jokohama, ras, Rangoon és Kalkutta.

Klotilde

főhercegnő, szálló és étterem
Cirkvenica

Modern szobák. Kitünő konyha és pince. Új magyar tulajdonos

Buchhoffer György.

ALLANDÓ HELYI ÜGYNÖKÖK
KERESTETNEK,

esetleg fix alkalmazással, Ausztria-Magyar országban engedélyezett sorsjegyek árusítására. Ajánlatok: „Mereur címre Brünn, Neugasse 20.

Butorok

Alkalmi vétel egész hálószoba berendezések vagy egyes butordarabok készpénzen vagy könnyen teljesíthető részletfizetésre is
HERSKOVITS S. butorkereskedőnél

Via G. Parini 6. szám.

Telefon 12-03 szám.

Tudja Ön már,
: hogy mi az :

ALGA?

Az ALGA egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható **csúzfájdalmak, fejfájás, fogfájás, kellemetlen szájszag, nátha, gége és mellhurutok, gyomorgyengeség, hányás, tengeri betegség és ájulás** ellen valamint használható a rossz levegőjű betegszobák levegőjének tisztántartására és bármely szoba levegőjének illatosítására.

Kapható kizárólag!

Budak D.

gyógyszertárában

VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK

Hödl M. épület- és mülakatos

via G. Fabris 3, Telefon 16-47.

Vasszerkezeteket és rácsokat készítenek, házi telefont és csengőket bevezet, kerékpárokat és varrógépeket javít, mindennemű lakatos munkákat vállal

gyorsan; jól és olcsón!

Javításmentes tetőfedések és falburkolások

Eternit

PALÁBÓL

Csak akkor valódi ha minden lapon az **Eternit** lörvényileg védett szövetjegy nyomásában látható.

ETERNIT-MŰVEK
MATTCHÉK LAJOS
BUDAPEST
VI. ANDRÁSSY-UT 33.
GYÁR: NYERGESÚJFALU

KERJEN MINTÁT ÉS ÁRJEGYZÉKET.

Elárusító:

Braun Bernát és Tsa

Via Stefaho Türr 5. Telefon 16.75 és 528.

SCHÖNI. — Szépség és hajápolási terme — SCHÖNI.

Via Carducci 12, II. em.

A legújabb módszer (szerint arc- és kéz-ápolás (manicúr, villanyos arcmasszázs (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyuk-szemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Telefono 11-89.

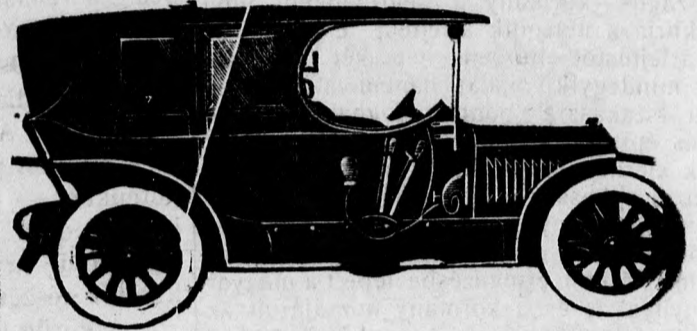

Új nagy cipőüzlet

Nagy választékú raktárt tart mindennemű férfi-, női-, és gyermekcipőkben, valamint mérték szerint gyorsan szállít

nagyon olcsó áron!

ZSIVKOVICS R. „Páris városához“
FIUME, via Porto 8., a Borsa kávéházzal szemben.

Blažek K, és Társa

autogarage és javító műhely

Via Ciotta 5-7 - FIUME - Telef. 858 és 16-73

Automobilok, motocyklok, kerékpárok és minden hazzávaló kellék eladása.

Austro-Americana

FIUME, Via Negozianti 5.

Rendszeres gyorsgőzsjáratok

TRIESZT—NEW-YORK és
TRIESZT—KANADA között

Kaju tutasok felvétele a földközi tengeri kéjutazásokra és **Dél-Amerikába.**

Magyar-Horvát tengeri Gőzhajózási R.-T., Fiume

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás ezek közül hetenként 4 gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa), Castelnuovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra. Cattaróik csak 24 óra

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyorshajóösszeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyorshajóösszeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda és vissza.

Ezen gőzösök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyancsak Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb.

Fiume-Corfü-Patras kétszer havonként.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt az igazgatóság és a m. kir. államvasutak városi menetjegyirodája.

Nyomatott: Zustovich Elemér „Polinnia” nyomdájában.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart” lapkiadó vállalat (Murai Jenő.)

Fiumei első magyar rizshántoló- és izskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Egy tisztességes

újságaruló rikkancsot

napi 2-3 korona biztos keresettel délutáni foglalkozásra keres

A TENGERPART
kiadóhivatala.

Újsághordó fiukat

vagy asszonyokat

jó fizetéssel felvez.

A TENGERPART
kiadóhivatala.

Asszonyok felvételnek

jó fizetéssel napi másfél órai délutáni újsághordásra „A Tengerpart” kiadóhivatalában Gradinata del Sasso Bianco 3. I. em.

Minden a kihordás vagy a szétküldés körül felmerülő panaszt telefon, vagy levelezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk bejelenteni.